

1S3

CC1

D.El.Ed. Examination

JANUARY, 2021

Second Year (2016 Revised Syllabus)

NEW TRENDS IN EDUCATION

(Marathi Medium)

Time : 11.00 to 1.00 Hrs.

Date : 22/01/2021

(3 Pages)

Max. Marks : 40

1. पुढील प्रश्न दिलेल्या सूचनेनुसार सोडवा : 8
- (अ) खालील विधानातील रिक्त्या जागी योग्य शब्द भरून विधाने पुन्हा लिहा : 4
- (1) शिक्षकांनी आपल्या व्यवसायातील समस्या स्वतः सोडविण्याचा केलेला शास्त्रीय प्रयत्न म्हणजे ..... होय. 1
- (2) भारतीय संविधान कलम 45 नुसार ..... वर्षे वयोगटाच्या बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाची तरतूद केली आहे. 1
- (3) माईलस्टोन ही संकल्पना ..... अध्ययन पद्धतीमध्ये वापरली जाते. 1
- (4) C.S.R. चे विस्तारित रूप ..... असे आहे. 1
- (ब) गटात न बसणारा शब्द ओळखा : 4
- (1) पदनिश्चयन श्रेणी, प्रश्नावली, मुलाखत, निरीक्षण. 1

CC1

1 of 3

P.T.O.

- (2) मुख्याध्यापक, केंद्रप्रमुख, सरपंच, विस्तार अधिकारी. 1
- (3) राजीव गांधी आरोग्य योजना, पालक-शिक्षक संघ, विद्यार्थी परिवहन समिती, माता-पालक संघ. 1
- (4) पी.पी.टी. सादरीकरण, स्मार्ट बोर्ड, खडू-फळा अध्यापन, आय.सी.टी. पाठ. 1
2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा : 8
- (1) शालेय व्यवस्थापनात समाविष्ट होणाऱ्या चार मुद्द्यांची माहिती लिहा. 2
- (2) शिक्षक पालक संघाचे चार फायदे लिहा. 2

किंवा

शिक्षक संघटनेच्या मदतीने शिक्षकाचा सामाजिक दर्जा कसा वाढवाल ? ते लिहा.

- (3) शांतता शिक्षणाची संकल्पना स्पष्ट करा. 2

किंवा

दूरसंचार परिसंवादाचे प्रकार स्पष्ट करा.

- (4) नैतिक मूल्यांची रुजवणूक करण्यासाठी तुम्ही राबविलेल्या उपक्रमांची माहिती लिहा. 2

किंवा

अध्यापनातील नैतिकता तुम्ही कशी जोपासाल ?

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 160 शब्दांत लिहा : 12

- (1) 'पढे भारत-बढे भारत कार्यक्रम' थोडक्यात स्पष्ट करा. 3

- (2) विद्यार्थी सुरक्षिततेसाठी शालेय स्तरावर आपत्ती व्यवस्थापन तुम्ही कसे कराल ? ते लिहा.

3

किंवा

तंत्रस्नेही शिक्षकाला अध्यापनासाठी सहज उपलब्ध होणारी तीन साधने स्पष्ट करा.

- (3) तुम्ही केलेल्या कृतिसंशोधनाचे समस्याविधान व त्यामधील शब्दांच्या कार्यात्मक व्याख्या लिहा.

3

किंवा

तुमच्या नवोपक्रमाचे शीर्षक, उद्दिष्टे व कार्यवाही स्पष्ट करा.

- (4) इ. 6वी ते 8वी च्या वर्गामध्ये शांततेसाठी शिक्षण या संकल्पनेची जाणीव कशी निर्माण कराल ?

3

खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 250 शब्दांत लिहा :

12

- (1) तुम्ही केलेल्या कृतिसंशोधनाची सविस्तर कार्यवाही लिहा. 4
- (2) उच्च प्राथमिक स्तरावर शैक्षणिक पर्यटनाचे नियोजन कशाप्रकारे कराल ? 4

किंवा

शिक्षक पालक समन्वय अधिक दृढ होण्यासाठी कोणकोणत्या उपाययोजना राबविता येतील ?

- (3) विविध विषयातील घटकांच्या कृतिआधारित अध्यापनासाठी तुम्ही तयार केलेल्या साधनांचा वापर कसा केला ? ते सविस्तर लिहा. 4

किंवा

तुमच्या शालेय आंतरवासिता शाळेतील शिक्षकांनी ज्ञानरचनावादी वर्ग तयार करण्यासाठी केलेले प्रयत्न लिहा.